

Särskilda utslussningsåtgärder

Kriminalvården

www.kriminalvarden.se
601 80 Norrköping
Telefon 077-22 80 800

Ytterligare ex. kan beställas från Förlaget, fax 011-496 35 17.
Beställningsnummer: 4910

Ny lagstiftning om utslussning

Den 1 januari 2007 träder nya regler om utslussning från anstalt i kraft. Det kommer att finnas fyra särskilda utslussningsåtgärder.

Frigång kommer att finnas kvar som tidigare. Även så kallade § 34-placeringar kommer att finnas kvar, men under beteckningen *vårdvistelse*. Två nya utslussningsåtgärder – *vistelse i halvvägsbus* och *utökad frigång* – införs, samtidigt som IÖV-utsluss försvinner.

Vem omfattas av lagen?

Reglerna om utslussning gäller för alla som avtjänar fängelsestraff och börjar tillämpas den 1 januari 2007, dock med följande undantag:

- Äldre regler ska gälla för ansökningar om placering enligt nuvarande 34 § KvaL (lagen om kriminalvård i anstalt) som gjorts före den 1 januari 2007 samt för verkställighet enligt 33 a § KvaL (IÖV-utsluss) som pågår den 1 januari 2007.
- Ansökningar om IÖV-utsluss som gjorts men inte beslutats före årsskiftet ska från den 1 januari 2007 handläggas som en ansökan om utökad frigång. En placering enligt nuvarande 34 § KvaL som pågår vid årsskiftet ska från den 1 januari 2007 anses vara en *vårdvistelse*.

Mer om utökad frigång

I normalfallet uppställs villkor om utgångsförbud, det vill säga att du inte får lämna din bostad annat än på särskilt bestämda tider som regleras genom ett schema. Du får bland annat vistas utanför bostaden under ”fri tid” för att till exempel delta i fritidsaktiviteter och för att göra nödvändiga inköp samt post- och bankärenden.

Utgångspunkten är att du vid utökad frigång övervakas med så kallad fotboja. Den fria tiden kan efter hand utökas och kontrollformerna kan förändras.

När kan utökad frigång beviljas?

Utökad frigång får beviljas tidigast när halva strafftiden, dock minst tre månader, har avtjänats. Du bör vara placerad i öppen anstalt när den utökade frigången påbörjas. Du bör även ha genomfört normalpermission med övernattnings utan anmärkning.

Utökad frigång

Vem kan beviljas utökad frigång?

För att kunna beviljas utökad frigång måste du ha tillgång till en permanent bostad. Du ska inte ha ett sådant vård- eller behandlingsbehov som bäst tillgodoses genom en vårdvistelse. Du ska inte heller ha ett sådant behov av särskilt stöd eller kontroll i boendet som bäst tillgodoses genom vistelse i halvvägshus.

Vad innebär utökad frigång?

Utökad frigång innebär att du under kntrollerade former avtjänar fängelsestraffet i bostaden. Du ska utföra arbete, delta i undervisning eller utbildning, få behandling eller delta i särskilt anordnad verksamhet.

Vad innebär lagändringen?

Genom lagändringen utökas antalet utslussningsåtgärder till fyra. Syftet med de nya reglerna om utslussningsåtgärder är att ge dig som intagen en förbättrad och mer strukturerad successiv övergång från livet i anstalt till livet i frihet.

I och med de nya reglerna är det Kriminalvården som meddelar beslut om samtliga utslussningsåtgärder samt upphäver frigång. Däremot är det övervakningsnämnderna som upphäver de övriga åtgärderna.

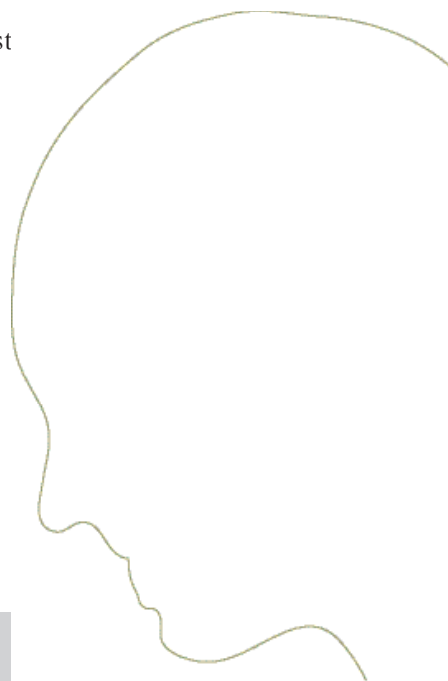

Utslussningsåtgärder

Utslussningsåtgärderna syftar till att minska risken för att du som intagen ska återfalla i brott och underlätta för dig att anpassa dig i samhället efter frigivningen. Utslussningen bör ske stegvis så att du under verkställigheten kommer att vistas under allt öppnare förhållanden.

De olika utslussningsåtgärderna ska tillgodose olika behov. De kan därför kombineras för att tillgodose dina olika behov vid olika tidpunkter. Det kan givetvis också vara så att en enskild utslussningsåtgärd är tillräcklig för att möta just ditt behov.

Under en utslussningsåtgärd måste vara drogfri och du är skyldig att lämna prov för att visa på din drogfrihet. Du måste även hålla kontakt med Kriminalvården och följa övriga regler som gäller för utslussningsåtgärden.

Mer om vistelse i halvvägshus

Vid vistelse i halvvägshus gäller ett obligatoriskt utgångsförbud. Det innebär att du inte får vistas utanför halvvägshuset annat än på särskilt bestämda tider som regleras genom ett schema.

Under vistelsen ska du utanför halvvägshuset utföra arbete, delta i undervisning eller utbildning, få behandling eller delta i särskilt anordnad verksamhet. Du får även vistas utanför halvvägshuset under "fri tid" för att till exempel delta i fritidsaktiviteter och för att göra nödvändiga inköp samt post- och bankärenden.

I halvvägshuset finns personal som ska utgöra ett stöd för dig i vardagen. Personalen har också ansvar för att kontrollera att du följer ditt schema, dina villkor och övriga regler. Under en vistelse i halvvägshus kan du också övervakas med så kallad fotboja. Även andra former av kontroll kan användas, till exempel telefonsamtal och besök vid frivården.

När kan jag beviljas vistelse i halvvägshus?

Vistelse i halvvägshus får beviljas tidigast när halva strafftiden, dock minst tre månader, har avtjänats. Du bör vara placerad i öppen anstalt när vistelsen i halvvägshus påbörjas. Du bör även ha genomfört normalpermission med övernattnings utan anmärkning.

Halvvägshus

Vem kan beviljas vistelse i halvvägshus?

I ett halvvägshus kan du som behöver särskilt stöd eller kontroll inför frigivningen vistas. Det kan gälla dig som saknar bostad eller inte är redo att vistas i din bostad längre perioder utan stöd.

Du ska inte ha ett sådant påtagligt vård- eller behandlingsbehov som bäst tillgodoses genom en vårdvistelse.

Vad innebär en vistelse i halvvägshus?

En vistelse i ett halvvägshus innebär att du, under eget ansvar, vistas i en miljö som är mer öppen än den i en öppen anstalt. Samtidigt får du ta del av det stöd och den hjälp som Kriminalvården och andra myndigheter kan erbjuda.

Utgångspunkten är att du vistas i ett halvvägshus i din hemort, eller i närheten av din hemort.

Planering och utredning

Kriminalvården ansvarar för att möjliga utslussningsåtgärder övervägs och utreds tillsammans med dig. Dina individuella behov ska styra utslussningsplaneringen. Planeringen ska i ett tidigt skede dokumenteras i din verkställighetsplan. Före beslut om en utslussningsåtgärd ska en utredning om dina förutsättningar att klara en vistelse utanför anstalt göras.

Utredningen syftar till att visa på dina individuella behov samtidigt som den också ska visa på de eventuella risker för återfall i brott och annan misskötsamhet som kan uppstå om du vistas utanför anstalten. Behov och risker ska vägas mot varandra och resultera i ett förslag till lämplig utslussningsåtgärd.

Beslut

Du kommer att meddelas ett beslut om att du beviljas eller inte beviljas föreslagen utslussningsåtgärd. Förutom vilken eller vilka utslussningsåtgärder du beviljas kommer det av beslutet att framgå vilka villkor som ska gälla för utslussningsåtgärden.

I vissa fall kan riskerna för misskötsamhet vara för stora för att du vid tillfället ska kunna beviljas vistelse utanför anstalten genom någon av de särskilda utslussningsåtgärderna. Om riskerna minskar kan frågan eventuellt tas upp på nytt i ett senare skede. Dina behov kan annars så långt som möjligt tillgodoses och hanteras i anstalten.

Frigång

Vem kan beviljas frigång?

Du som behöver introduktion i arbetslivet eller i annan verksamhet som underlättar möjligheterna för dig att få en stabil tillvaro efter frigivningen får beviljas frigång.

Vad innebär frigång?

Frigång innebär att du utanför anstalten under dagtid utför arbete, deltar i undervisning eller utbildning, får behandling eller deltar i särskilt anordnad verksamhet. Din närvaro på frigångsplatsen kontrolleras av Kriminalvården. I normalfallet utses också en kontaktperson på frigångsplatsen.

När kan frigång beviljas?

Någon kvalifikationstid finns inte reglerad, men innan frigång påbörjas bör du ha genomfört normalpermission på egen hand utan anmärkning. Du bör vara placerad i öppen anstalt när din frigång påbörjas.

Vårdvistelse

Vem kan beviljas en vårdvistelse?

Vårdvistelse är avsedd för dig som har behov av vård eller behandling mot missbruk av beroendeframkallande medel eller något annat särskilt förhållande som kan antas ha samband med din brottslighet (till exempel våldsbenägenhet, spelberoende eller sexualbrottsrelaterat beteende).

Vad innebär en vårdvistelse?

En vårdvistelse innebär att du vistas i ett familjehem eller hvb-hem (hem för vård eller boende) och deltar i behandlingsverksamhet. Hur lång tid vårdvistelsen ska pågå avgörs av ditt behandlingsbehov. Utgångspunkten är att behandlingen ska vara fullföljd i samband med frigivningen. I vissa fall kommer hela vårdvistelsen dock inte att kunna genomföras före frigivningen, till exempel om strafftiden är relativt kort eller om vårdbehovet kräver en lång behandling.

När kan en vårdvistelse beviljas?

Någon kvalifikationstid finns inte reglerad, men innan en vårdvistelse påbörjas bör du ha genomfört en normalpermission på egen hand utan anmärkning. Du ska också ha uppvisat motivation att delta i behandling, till exempel genom att ha varit placerad på behandlingsavdelning i anstalt eller på annat sätt deltagit i påverkansprogram.